

KANNUS

Juuret elämälle.

Päiväys 16.1.2025

1(35)

OMAVALVONTA JÄRJESTELMÄ JA TURVALLISUUS ASIAKIRJA 2025

Kannuksen Kaupunki

Teknisten palveluiden osasto

Asematie 1, 69100 KANNUS

Puistojen ja yleisten alueiden leikkikentät ja uimarannat

Kannuksen kaupunki
kannus.kaupunki@kannus.fi

Asematie 1, PL 42
69101 KANNUS

Puh. 06 8745 111
www.kannus.fi

KANNUS
Juuret elämälle.

2 (35)

Sisällysluettelo

1.Tiivistelmä	3
2.Johdanto	4
3. Omavalvonta järjestelmä	5
4. Kunnossapito	6
5.Yleiset leikkipuistot	7
6.Koulujen Leikkipuistot	13
7. Päiväkotien Leikkipuistot	18
7.Uimarannat	22
8.Laatu ja vastuu	24
9.Käyttöönotto tarkastus	26
10.Tarkastukset	27
11.Huollot	29
12.Turvallisuussuunnitelma	32
13.Tietolähteet ja yhteystiedot	34

KANNUS

Juuret elämälle.

3 (35)

1.Tiivistelmä

Raportin aiheena on Kannuksen Kaupungin yleisillä viheralueilla sijaitsevien leikkipaikkojen omavalvontajärjestelmä. Omavalvontajärjestelmä koostuu kunnossapitoon liittyvien tehtävien ja vastuiden, sekä yleisten turvallisuustehtävien määrittelystä. Tavoitteena on avata ja selkeyttää leikkipaikkojen kunnossapidon organisaatiota ja toimintatapoja sekä asian parissa työskenteleville että kuntalaisille. Työn lähtökohtana ovat olleet viheralueiden kunnossapidon muuttuneet järjestelyt Kannuksessa sekä lakisääteiset vaatimukset kuluttajapalvelusten turvallisuudesta.

Kuluttajaturvallisuuslain

(920 /2011) 7 :n lisäksi leikkipaikkojen turvallisuutta ohjaavat Suomen Standardisoimisliitto SFS:n julkaisemat standardit.

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) 7 §:n mukaan eräitä kuluttajapalveluja tarjoavien toiminnanharjoittajien on laadittava toimintaansa koskeva turvallisuusasiakirja, joka sisältää suunnitelman vaarojen tunnistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi sekä niistä tiedottamiseksi palvelun tarjoamisessa mukana oleville. Turvallisuusasiakirjasta ja sen sisällöstä on lisäksi tarkemmin säädetty lain nojalla annetussa, eräitä kuluttajapalveluita koskevasta turvallisuusasiakirjasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1110/2011).

Raportin rakenne on muotoutunut leikkipaikkoja koskevien standardien sekä Turvatekniikka keskuksen turvallisuussuunnitelmasta antamien ohjeiden pohjalta. Työn tuloksen olen saanut kirjattua leikkipaikkojen kunnossapitoon liittyvät käytännöt ja tehtävät yksiin kansiin. Kunnossapidon tärkeänä osana ovat leikkipaikkojen tarkastukset, joiden perusteella korjaus- ja huoltotoiminta voidaan suunnitella. Oleellista on myös leikkipaikkoihin liittyvän tiedon dokumentointi ja tiedonkulku. Turvallisuussuunnitteluun liittyy onnettomuuskirjanpito ja riskiarviointi, sekä näiden perusteella onnettomuuksia ehkäisevien toimenpiteiden suunnittelu.

Raportti pitäisi päivittää säännöllisesti vuosittain. Päivityskokoukseen tulisi osallistua tilaajat, kunnossapitäjät kuin tuoteturvallisuusviranomaisetkin, jossa käydään läpi kaikki kunnossapitoon liittyvät tehtävät ja vastuut, ja kirjataan raporttiin tarvittavat muutokset.

KANNUS

Juuret elämälle.

4 (35)

2.Johdanto

Taustaa

Kannuksen kaupungin leikkipaikkojen sekä uimapaikkojen määrä on yhteensä 30. Kaupungissa on yleisiä leikkipuistoja 14kpl sekä koulujen ja päiväkotien puistoja on 10kpl lisäksi skeitti puisto. Uimarantoja on lestinjoen varrella 2kpl sekä Eskolassa 2kpl. Puistoja on aikanaan rakennettu viheralueille asutusten läheisyyteen, kuitenkin kaupungin suuntaus on että päiväkotien ja koulujen puistot sekä muutama yleinen puisto pidetään monipuolisina leikkivälineiden osalta. Muihin yleisiin puistoihin jätetään keinu ja hiekkalaatikko sekä penkki, roska astia sekä info taulu. Näin saadaan kaupungin alueelle, leikki alueet joihin riittää resursseja sekä uudistamiseen että ylläpitoon. Kaupungilla on 2 vakituista henkilöä sekä kausityöntekijöitä 2-3 henkilöä, hoitamassa leikkipuistoja sekä uimaranta alueiden kunnossapitoa. Vakituksilla työntekijöillä on ammattitaito ja yhdellä on leikkivälineiden turvallisuuskoulutus.

Myös tuoteturvallisuuslainsäädäntö edellyttää omavalvontajärjestelmän laatimista. Lain kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta (75/2004) mukaan vastuu tavaroiden ja palvelujen turvallisuudesta on elinkeinonharjoittajalla tai muulla palveluntarjoajalla (esimerkiksi kunta tai seurakunta). Palveluiden tarjoajien on myös toimittava huolellisesti ja varmistettava, ettei palvelun käyttämisestä aiheudu vaaraa kuluttajille tai lähistöllä oleville henkilöille.

Leikkipaikkojen turvallisuutta ohjaavat myös Suomen Standardisoimisliitto SFS:n julkaisemat standardit, jotka ilmestyivät ensimmäisen kerran vuonna 1999. Standardeihin sisältyy yleisesti turvallisuusvaatimuksia, sekä mm. ohjeita leikkivälineiden asennuksesta, tarkastuksesta, huollosta ja ylläpidosta. Vuonna 2008 standardeista ilmestyi uusi päivitetty painos, joka astui voimaan 1.6.2009. Standardin SFS-EN 1176-7 kohdan 8 mukaan leikkikentän ylläpitäjän tulee laatia tarkoituksenmukainen järjestelmä leikkikentän turvallisuuden valvomiseksi.

KANNUS

Juuret elämälle.

5 (35)

3. Omavalvonta järjestelmä

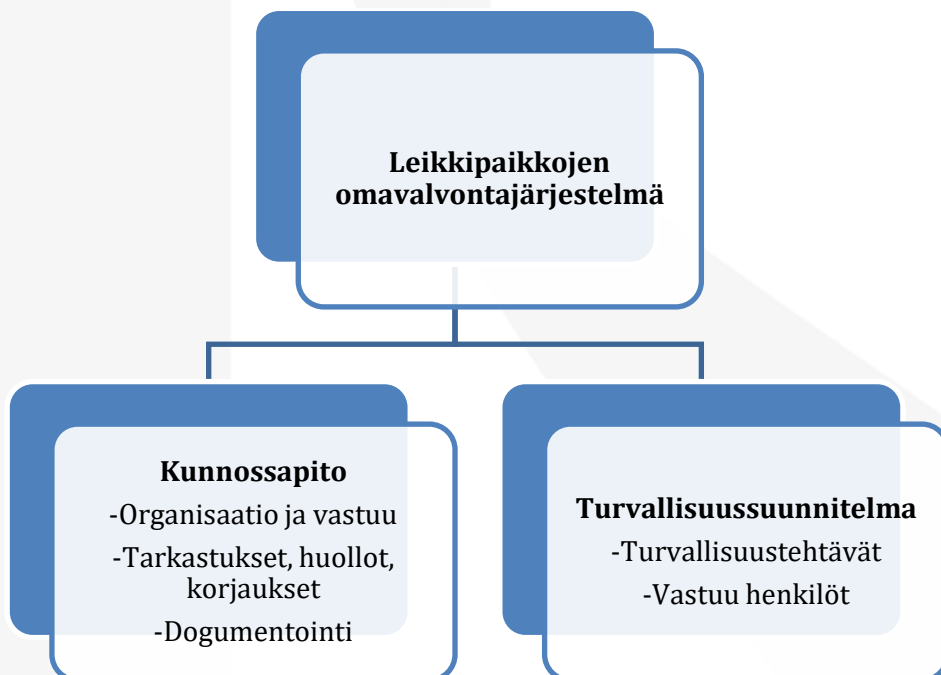
Tavoitteet

Omavalvontajärjestelmän tavoitteena on kehittää kaupungin yleisten leikkipaikkojen sekä uimarantojen kunnossapidon käytäntö ja parantaa turvallisuutta.

Omavalvontajärjestelmä on toimintamalli, joka ohjaa ja selventää, miten kunnossapito järjestetään ja määrittelee kunnossapidon vastuu tahot ja – henkilöt. Järjestelmä palvelee sekä tilaajaa (puistot) että kunnossapidon järjestäviä urakoitsijoita. Järjestelmä antaa myös kuntalaisille selkeän kuvan leikkipaikkojen kunnossapidosta.

Sisältö

Omavalvontajärjestelmä jakaantuu kahteen osaan, kunnossapitoon ja turvallisuussuunnitelmaan. Kunnossapito-osuudessa määritellään kunnossapidon organisaatio ja vastuuhenkilöt, leikkipaikkojen tarkastus-, korjaus- ja huoltotoiminta sekä asiakirjojen dokumentointi ja tiedonkulku. Turvallisuussuunnitelmassa määritellään tilaajapuolen turvallisuustehtävät sekä näiden vastuu taho. Järjestelmä päivitetään vuosittain.

KANNUS

Juuret elämälle.

6 (35)

Viranomaisvalvonta

Omavalvontajärjestelmän lisäksi leikkipaikkojen turvallisuutta valvotaan viranomaisten toimesta. Kannuksessa viranomaisvalvonnasta vastaa Kokkolan Kaupunki Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto. Terveysuojeluryhmä valvoo leikkipaikkapalveluita tekemällä valvontasuunnitelman mukaista säännöllistä valvontaa. Tuoteturvallisuusvalvonta perustuu Turvatekniikan keskuksen (Tukesin) ohjeisiin.

Valvontaviranomainen tarkastaa vuoden välein leikkipaikkoja valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarkastettavina kohteina on kaikki leikkikentät sekä uimarannat. Tarkastukset ovat silmämääräisluontoisia, ja niiden painopisteenä on kokonaisturvallisuuden tarkastus. Tarkastuksen tuloksista saadaan raportit, jotka arkistoidaan.

Jälkivalvonta

Toimenpiteiden toteuttamista valvotaan suunnitelmallisen valvonnan yhteydessä seuraavalla tarkastuskäynnillä.

Valvontamaksu

Tarkastukselta peritään kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) 32 §:n nojalla maksu. Kokkolan Kaupunki, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto, 16.12.2011 hyväksymän ympäristöterveydenhuollon maksutaksan mukaisesti.

4. Kunnossapito

Kunnossapidon suunnittelu ja ohjeistus ovat keskeinen osa omavalvontajärjestelmää. Kun kunnossapidon toimenpiteet on ohjeistettu ja aikataulutettu sekä vastuut määritelty, vahvistuu leikkipaikkojen kokonaisturvallisuus. Kunnossapitoon kuuluvat olennaisena osana leikkipaikkojen sekä uimarantojen tarkastukset ja huollot sekä näihin liittyvä dokumentointi ja tiedonkulku.

Leikkipaikkojen ja uimarantojen kunnossapitäjällä pitää olla vahva ammattitaito ja mahdollisesti suoritettuna ulkoleikkipaikkojen turvallisuuskoulutus

KANNUS

Juuret elämälle.

7(35)

Leikkialueiden kunnossapitoon liittyviä töitä kuten turva-alustan hiekan lisäys ja hiekkalaatikoiden hiekan vaihdot, palvelut on suoritettu teknisenpuolen työnä sekä muita töitä kuten turva alustojen kaivamiset on otettu osto palveluna. Työn suorittajalta ei ole vaadittu Vyl:in Ulkoleikkipaikkojen peruskurssin suorittamista, koska Kannuksessa toimivilla urakoitsijoilla ei ole kurssin käyneitä. Skeittiparkin kunnostus ja huolto tehdään 2 vuoden välein Windmill valmistajan kanssa silmämääräinen tarkastus tehdään kaupungin toimesta.

5.Yleiset leikkipuistot

Mäkiraon leikkipuisto

Kruunuojantie 8, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Hiekkalaatikko
- Pulkkamäki

Muut välineet:

- Infotaulu

Törmätien leikkipuisto

Törmätie 10, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Hiekkalaatikko

Muut välineet:

- Roska astia
- Infotaulu

KANNUS

Juuret elämälle.

8 (35)

Vaarat: Puisto sijaitsee viheralueella jossa on tie lähellä, pensaita ja puita on lähellä liittymää haittaa osittain näkyvyyttä.

Kynttiläkujan leikkipuisto

Kynttiläkuja 6A, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- **Keinu 2 keinulautaa**
- **Hiekkalaatikko**

Muut välineet:

- **Penkki**
- **Infotaulu**
- **Aidattualue**

Pertun leikkipuisto

Pertuntie 50, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- **Keinu 2 keinulautaa**
- **Hiekkalaatikko**
- **Kiipeilyteline**
- **Liukumäki**

Muut välineet:

- **Penkki**
- **Infotaulu**

Vaarat: Puisto sijaitsee viheralueella jossa on tie lähellä. Alueen kasvillisuutta tulee rajoittaa jotta näkyvyys pysyy hyvänä.

KANNUS

Juuret elämälle.

9 (35)

Raasakan leikkipuisto

Raasakankatu 16, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Hiekkalaatikko
- Pulkkamäki

Muut välineet:

- Roska astia
- Infotaulu

Parsialan leikkipuisto

Lestikatu 26 A, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Hiekkalaatikko

Muut välineet:

- Roska astia
- Penkki
- Infotaulu

Juhaninkujan leikkipuisto

Parsialanpolku 7 A, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Hiekkalaatikko
- Pulkkamäki

Muut välineet:

Kannuksen kaupunki
kannus.kaupunki@kannus.fi

Asematie 1, PL 42
69101 KANNUS

Puh. 06 8745 111
www.kannus.fi

KANNUS

Juuret elämälle.

- Infotaulu

Hakalan leikkipuisto

Hakalankatu 9, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Hiekkalaatikko
- Pulkkamäki

Muut välineet:

- Infotaulu

Hekalan leikkipuisto

Hekalanankatu 15, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Hiekkalaatikko
- Pulkkamäki

Muut välineet:

- Infotaulu

Junapuisto

Kannuksenkatu 49 A, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa

Muut välineet:

- Infotaulu

10 (35)

KANNUS

Juuret elämälle.

11(35)

Ranssinpolun leikkipuisto

Ranssinpolku 11, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Hiekkalaatikko
- Keinu 2 keinulautaa

Muut välineet:

- Roskaastia
- Infotaulu

Museokankaan leikkipuisto

Haapatie 6, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinu 2 keinulautaa
- Monitoimiteline liukumäellä
- Hiekkalaatikko

Muut välineet:

- Roska astia
- Penkki
- Infotaulu

KANNUS

Juuret elämälle.

12 (35)

Kisapuisto

Takalonkatu 13, 69100 Kannus

Leikkivälineet Pienten puoli:

- **Keinu 4 keinulautaa**
- **Pesäkeinu**
- **Yhdistelmäkeinu**
- **Verkkopyramidi karuselli**
- **Monitoimiteline liukumäellä**
- **Jousikeinu**
- **kuppikaruselli**
- **Tappikaruselli 2kpl**
- **Hiekkalaatikko**
- **Huvimaja**

Välineet isojen puoli:

- **Grillikota**
- **Kuntorappuset**
- **Pulkkamäki**
- **Vatsa/selkäpenkki**
- **Jalkaprässi**
- **Etunojalaite**
- **Moni toimi kuntolaite useita toimintoja**
- **Vaijeriliuku**
- **Isokiipeily vaijeri pyramidi**

Muut välineet:

- **Roska astia 3**
- **Infotaulu**
- **Valaistu alue**
- **Valvonta kamerat**

Vaarat: Puisto sijaitsee viheralueella, jossa on tie lähellä. Alueen kasvillisuutta tulee rajoittaa jotta näkyvyys pysyy hyvänä.

KANNUS

Juuret elämälle.

13 (35)

Ketopaikan leikkipuisto

Ketopaikankatu 16 A, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- **Keinu 4 keinulautaa**
- **Monitoimiteline liukumäellä 2kpl**
- **Hiekkalaatikko**

Muut välineet:

- **Roska astia**
- **Penkki**
- **Infotaulu**

Vaarat: Puisto sijaitsee viheralueella, jossa on tie lähellä. Alueen kasvillisuutta tulee rajoittaa, jotta näkyvyys pysyy hyvänä. Alueella on leikkipuiston takana myös syvä ojan törmä, välissä on metsää mutta sijaitsee lähellä leikkialuetta.

6.Koulujen Leikkipuistot

Raasakan koulun leikkipuisto

Siltakatu 1, 69100 Kannus

Pienten puoli 1-2lk /erityislapset esteetön

Leikkivälineet:

- **Keinu 9 keinulautaa**
- **Esteetön keinu 1kpl**
- **Linnunpesäkeuinu 1kpl**
- **Monitoimiteline kahdella liukumäellä**
- **Tasapainorata sis. puomeja tappeja ja verkkokiipeilyn.**
- **Ajanotto**
- **Mini arena**
- **trampoliini 2kpl**
- **supernova Karuselli**

KANNUS

Juuret elämälle.

14 (35)

- Riippumatto
- Yllätyskori
- Pyramiidi kiipeily
- Hiekkalaatikko

Muut välineet:

- Roska astiat
- Infotaulu
- Aidattu osittain

Isojen puoli 3-6lk

Leikkivälineet:

- Keinu 8 keinulautaa
- Linnunpesäkeuinu 1kpl
- Monitoimiteline
- riipunta karuselli
- istuma karuselli
- Kiipeily verkko kokonaisuus
- tappi karuselli 2kpl
- Heilurikeinu iso
- leuvanveto- rekki ryhmätanko
- Tasopuomi- tappi rata
- Galaksi karuselli juoksu karuselli
- Areena
- koripallokorit/kenttä

Muut välineet:

- Roska astiat
- Infotaulu
- Aidattu osittain

KANNUS

Juuret elämälle.

15 (35)

Koulukeskuksen Puisto

Siltakatu 2, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Koripallokenttä
- Urheilukenttä
- Rekkiline

Muut välineet:

- Roska astiat
- Infotaulu
- Penkkejä 5-8

Vaarat: Puisto sijaitsee viheralueella, jossa on tie lähellä. Urheilukentän päädyt tulisi aidata, jotta pallot eivät tulisi tielle tai raiteelle.

Takalon koulun Leikki Puisto

Urheilutie 1, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinut Lautakeinu 16
- Urheilu Areena
- Hiekkalaatikko
- Liukumäki
- Monitoimikiipeily teline
- Katos
- Pulkkamäki
- Urheilukenttä
- Kaukalo
- Kisapuomit 3kpl
- Liitokiekko korit 3kpl

KANNUS

Juuret elämälle.

16 (35)

Muut välineet:

- Roska astiat
- Infotaulu
- Penkkejä 5-8
- Metalliaita
- Jalkapallokenttä

Pikku-Takalon Leikki puisto

Pikkukuja 2, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinut 4kpl lautakeinuja
- Pesäkeinu
- Jousikeinu
- Kiipeilyteline
- Hiekkalaatikko
- Liukumäki

Muut välineet:

- Roska astiat
- Infotaulu
- Penkkejä 1-2
- Aidattalue

Roikolan Koulun Leikkipuisto

Alaviirteentie 73, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinut 4kpl lautakeinuja
- Kiipeilyteline liukumäellä
- Kiipeilyteline
- Kisapuomit
- Pulkkamäki
- Rekkitangot

KANNUS

Juuret elämälle.

- **Kaukalo**
- **Liitokiekko korit 3kpl**

Muut välineet:

- **Roska astiat**
- **Infotaulu**
- **Penkkejä 4-5**
- **Grillipaikka**
- **Jalkapallo sorakenttä**

Märsylän Koulun Leikkipuisto

Märsyläntie 21, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- **Keinut 4kpl lautakeinuja**
- **Kiipeilyteline liukumäellä**
- **Hiekkalaatikko**
- **Kaukalo**
- **Karuselli**
- **Koripallokori**

Muut välineet:

- **Roska astiat**
- **Infotaulu**
- **Penkkejä 2**

17(35)

KANNUS

Juuret elämälle.

18 (35)

7. Päiväkotien Leikkipuistot

Vesseli Leikkipuisto

Rauhanyhdistys Kajanintie 157, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinut 3kpl lautakeinuja, 1 vauvakeinu
- Liukumäki
- Hiekkalaatikko
- Jousikeinu 4:lle
- Jousikeinu 2:lle

Muut välineet:

- Infotaulu
- Penkkejä 2
- Aidattualue

Myllärin Leikkipuisto

Lopotinkatu 5, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinut 4kpl lautakeinuja, 2 vauvakeinu
- Liukumäki Kiipeilyteline
- Hiekkalaatikko
- Leikkimökki
- Jousipoukku
- Kiipeilyteline
- Karuselli

Muut välineet:

- Infotaulu
- Penkkejä 2
- Aidattualue

KANNUS

Juuret elämälle.

19 (35)

Lastentalon Leikkipuisto

Valtakatu 5, 69100 Kannus

Leikkivälineet isopuoli:

- 4kpl lautakeinuja
- jousikeinu 4 sis. kuulapelin
- Kiipeilyteline liukumäellä
- Hiekkalaatikko 2kpl
- Leikkimökki 2kpl
- Bensaasema
- Kukkakauppa/korjaamo
- Polkurata
- Taso puomit
- Pallot taso rata
- Leppäkerttu

Pienten puoli:

- Liukumäki
- Hiekkalaatikko
- Auto
- Vauvakeinut 2kpl
- Poukku/ vastakeinu

Valtakadun puoli:

- Liukumäki
- Keinut 4kpl
- Hiekkalaatikko
- Kiipeilyteline
- Putki
- 2 kpl leikkimökkiä
- poukku/ vasta keinu

KANNUS

Juuret elämälle.

20 (35)

Muut välineet:

- Infotaulut
- Penkkejä 6
- Aidattu alue
- Väline varasto
- Sorakenttä maaleilla

Riihiovon Leikkipuisto

Nummersintie 19, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Keinut 2kpl lautakeinuja, 2 vauvakeinu
- Liukumäki
- Kiipeilyteline 1kpl
- Hiekkalaatikko 1kpl
- Leikkimökki 1kpl

Muut välineet:

- Infotaulu
- Penkkejä 3
- Aidattu alue

Koivukartanon Leikkipuisto

Ollikkalankatu 3, 69100 Kannus

Leikkivälineet:

- Kiipeilyteline
- keinut 2kpl
- Hiekkalaatikko
- Liukumäki

KANNUS

Juuret elämälle.

21(35)

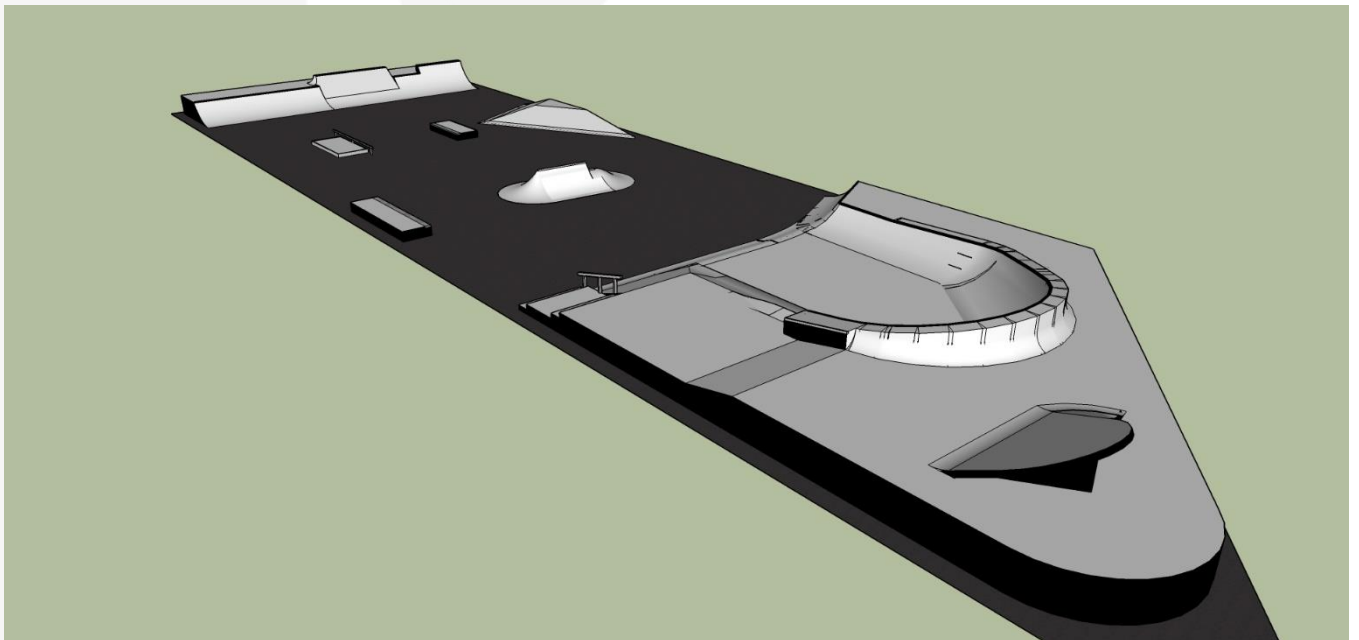
Muut välineet:

- Infotaulu
- Penkkejä 1
- Aidattu alue

Kitinkankaan Skeittiparkki

Liikuntatie 1, 69100 Kannus

- **Betoni / teräs betoni parkki**
- **Aidattu alue**
- **Roskaastiat**
- **infotaulu**

KANNUS

Juuret elämälle.

22 (35)

7.Uimarannat

Leppilammen uimaranta

Leppilammentie 116, 69150 Eskola

Rakennukset:

- Uimakopit miesten ja naisten
- Vessa

Muut välineet:

- Infotaulu
- Grillipaikka
- Roskakori
- Pelastusrengas
- Koirankielto kyltti

Eskolan maauimala

Leppilammentie 9, 69150 Eskola

Rakennukset:

- Uimakopit miesten ja naisten
- Laiturit
- Hyppytorni
- Vessa

Muut välineet:

- Infotaulu
- Penkit
- Roskakori
- Pelastusrengas
- Koirankielto kyltti

KANNUS

Juuret elämälle.

23 (35)

Törmätien Uimaranta

Törmätie 19, 69100 Kannus

Rakennukset:

- **Uimakopit miesten ja naisten**
- **Laiturit**
- **Vessa**

Muut välineet:

- **Infotaulu**
- **Penkit**
- **Roskakori**
- **Pelastusrengas**
- **Koirankielto kyltti**
- **Virtaavavesi kyltti**

Niskankoski

Himangantie 1320, 69100 Kannus

Rakennukset:

- **Inva Vessa**
- **Grillikota**
- **Esteetön kalastus laituri**

Muut välineet:

- **Infotaulu**
- **Penkit**
- **Roskakori**
- **Pelastusrengas 2kpl**
- **Koirankielto kyltti**
- **Virtaavavesi kyltti**

KANNUS

Juuret elämälle.

24 (35)

Korpelan pajon Uimaranta

Pajontie, 69100 Kannus

Rakennukset:

- Uimakopit miesten ja naisten
- Laiturit
- Hyppytorni
- Vessa

Muut välineet:

- Infotaulu
- Penkit
- Roskakori
- Pelastusrenkas
- Koirankielto kyltti

8.Laatu ja vastuu

Lain kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta (75 /2004) mukaan leikkipaikkojen ja siellä olevien välineiden on aina oltava käyttäjälle turvallisia. Kunnossapidon laadun tulee jatkuvasti olla sellainen, että turvallisuusriskejä ei aiheudu. Säännölliset tarkastukset ja huollot ovat kunnossapidon perusta. Etenkin talvikauden jälkeen leikkialueet tulee tarkastaa erityisen huolellisesti. Kunnossapitohenkilökunnan tulee olla ammattitaitoista. Kunnossapidossa tulee noudattaa standardia SFS-EN 1176-7. Poikkeuksena standardiin on, että talvikaudella joulukuusta – maaliskuussa, Kannuksessa ei tehdä leikkipaikkojen toiminnallisia tarkastuksia, koska leikkipaikkoja ei ole tarkoitus käyttää talvella.

Kunnossapidon organisaatio

Yleisten alueiden hoidosta vastaa, Teknisten palveluiden osasto.

Leikkipaikkojen tarkastus

KANNUS

Juuret elämälle.

25 (35)

Kaupungin oman tuotannon kunnossapitämillä alueilla leikkipaikkojen tarkastukset suorittaa puutarhuri.

Leikkipaikkojen tarkastuksen suorittajalla pitää olla vähintään VYL:n

Ulkoleikkipaikkojen turvallisuus –peruskurssin suoritus. Peruskurssin suorittaminen on minimivaatimus tarkastuksen suorittajalla. Jatkokurssi on suositeltavaa ja se voi jatkossa tulla pakolliseksi.

Tarkastusten pohjana toimivat SFS-standardit. Leikkipaikkoja voivat tarkastaa myös muut ulkopuoliset urakoitsijat, mikäli pätevyysvaatimukset, asiantuntemukset ja kokemus riittävät kyseiseen työtehtävään.

Leikkipaikkojen tarkastukset

Leikkipaikkatarkastuksia käsittelee turvallisuusstandardi SFS-EN 1176-7.

Standardin mukaan leikkipaikoilla tulee suorittaa kolmen tason tarkastuksia: vuositarkastuksia, toiminnallisia tarkastuksia sekä rutiininomaisia silmämääräisiä tarkastuksia. Lisäksi leikkipaikan käyttöönoton yhteydessä tulee suorittaa käyttöönototarkastus.

Tarkastustoiminnassa oleellista on se, että tiedostetaan ja tarkastetaan välineiden mahdolliset puutteet, ja puutteiden korjaaminen aikataulutetaan.

Ennen vuotta 1998 (jolloin ei vielä ollut voimassa standardia) leikkivälineiden osalta tulee suorittaa riskin arviointia ja sen perusteella määrittää, ovatko välineet vielä turvallisia. Välineiden tulee vähintään täyttää seuraavat vaatimukset: rakenteellinen lujuus, putoamisen estäminen ja riittävä ja toimiva turva-alusta. Riskinarvioinnin tarkoituksena on tunnistaa vaarat, määrittää riskin suuruus ja arvioida riskin merkitys. Arvio on tehtävä tapauskohtaisesti, sillä välineen asennus, asennuspaikka ja valmistaja sekä käyttäjien ikä ja määrä vaikuttavat siihen millaiseksi riski muodostuu.

KANNUS

Juuret elämälle.

26 (35)

9.Käyttöönotto tarkastus

Käyttöönottotarkastuksessa uusi leikkipaikka otetaan tarkastustoiminnan ja kunnossapidon piiriin. Tarkastus on siis rakennuttamisen päätepiste ja se suoritetaan ennen leikkipaikan käyttöönottoa.

Vastuu käyttöönottotarkastuksen tilaamisesta sekä oman tuotannon että yksityisen urakoitsijoiden alueilla on rakennuttajalla.

Tarkastuksessa käydään läpi leikkipaikan kaikki rakenteet ja samalla leikkivälineet tunnistetaan. Tarkastuksessa kiinnitetään huomiota mm. leikkivälineiden sijaintiin, turva-alueisiin, kulkuteihin ja riittäviin opaste kyltteihin (mm. info-kyltin näkyvyyteen). Lisäksi tarkastetaan yksityiskohtaisesti leikkivälineiden ja muiden kalusteiden, esim. penkkien, katosten ja aitojen rakenteet. Leikkivälineiden stabiliteettiin ja asennusvirheisiin kiinnitetään erityistä huomiota. Myös leikkivälineiden iskua vaimentavien alustojen riittävyys eli laajuus ja syvyys tarkastetaan. Mikäli välineisiin on tehty rakentamisen yhteydessä muutoksia tai lisäyksiä, myös nämä tarkastetaan käyttöönottotarkastuksen yhteydessä.

Käyttöönottotarkastuksen lomakkeeseen kirjataan tarkastuksen yhteydessä kaikki leikkipaikalla olevat leikkivälineet. Tarkastuksen yhteydessä tarkastetaan myös, että kaikki tarvittavat välinevalmistajan ohjeet leikkivälineisiin liittyen löytyvät. Ohjeet siirretään säilytettäväksi tietokoneen ohjelmistoihin.

Kun tarkastuksessa mahdollisesti havaitut puutteet on korjattu, leikkipaikka voidaan ottaa käyttöön.

Tarkastus tulee tehdä siinä vaiheessa kun rakennustyöt ovat loppusuoralla, jolloin havaitut puutteet voidaan heti korjata.

Käyttöönottotarkastuksen suorittajalla pätevyysvaatimuksena on VYL:in Ulkoleikkipaikkojen turvallisuus –peruskurssi suoritettuna. Käyttöönottotarkastuksen tulee tehdä sellaisen henkilön toimesta, joka ei itse ole osallistunut asennustyöhön. Tarkastuksessa käytetään apuna leikkipaikkojen tarkastussondeja tai muita apuvälineitä, millä voidaan todentaa, että vaadittavat mitat välineissä ja niiden ympäristössä täyttyvät.

KANNUS

Juuret elämälle.

27(35)

10.Tarkastukset

Silmämääräinen tarkastus

Rutiininomaisessa silmämääräisessä tarkastuksessa havaitaan ja mahdollisuuksien mukaan korjataan sellaiset selvät vaarantekijät, jotka johtuvat ilkevallasta, normaalista käytöstä tai sääolosuhteista, esim. rikkoutuneet osat tai särkyneet pullot. Samassa yhteydessä tarkastetaan, että leikkipaikalle johtavat huoltoväylät ovat kulkukelpoiset. Silmämääräisessä tarkastuksessa ei täytetä lomaketta.

Silmämääräinen tarkastus suoritetaan viikoittain. Leikkikentillä, jotka ovat kovassa käytössä tai joutuvat usein ilkevallan kohteiksi, voi tarkastus olla tarpeen päivittäin.

Toiminnallinen tarkastus

Toiminnallinen tarkastus on yksityiskohtaisempi tarkastus, jossa tarkastetaan välineen toiminta ja stabiliteetti. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kiinteästi asennettuihin osiin ja erityistä kulumista johtuviin vikoihin. Esimerkkejä toiminnallisen tarkastuksen kohteista ovat välineen ja maan välinen tila, alusmateriaalin kunto, näkyvissä olevat perustukset, terävät reunat, puuttuvat osat, liikkuvien osien liiallinen kuluminen ja rakenteiden eheys. Toiminnallisessa tarkastuksessa käytettävä lomake tulostetaan, laaditaan ja laitetaan tietojärjestelmään. Välinevalmistajan ohjeet on samaisessa tietojärjestelmässä. Toiminnallinen tarkastus tehdään kaksi kertaa vuodessa. Ensimmäinen tarkastus pyritään suorittamaan 15.6. mennessä, toinen tarkastus 30.11 mennessä. Toiminnallisia tarkastuksia ei tehdä talvikautena välillä joulukuu- maaliskuu. Mikäli leikkipaikkoja tulevaisuudessa päätetään ottaa talvi kunnossapitoon, tulee myös talvikaudella suorittaa yksi toiminnallinen tarkastus.

KANNUS

Juuret elämälle.

28(35)

Vuositarkastus

Vuositarkastus tehdään välineen, perustusten ja pintojen turvallisuuden kokonais tasojen selvittämiseksi. Tarkastukseen sisältyvät myös mahdolliset muutostyöt, jotka on tehty turvatoimien arvioinnin jälkeen tai sään aiheuttaminen vaurioiden, lahoamisen tai korroosion seurauksena.

Tarkastuksessa huomioidaan myös mahdolliset muutokset välineen turvallisuus tasossa sen osien korjauksen, lisäyksen tai vaihdon jälkeen. Erytishuomiota tulee kiinnittää kiinteästi asennettuihin osiin. Vuositarkastuksessa arvioidaan välineiden kestävyys vuodeksi eteenpäin keskimääräisellä käyttöasteella. Vuositarkastus on samalla toiminnallinen tarkastus, joten myös toiminnallisen tarkastuksen sisältö huomioidaan. Tarkastuslomake otetaan tietojärjestelmästä ja täytetään.

Välinevalmistajien ohjeet liittyen tarkastuksilta löytyvät tietojärjestelmästä.

Vuositarkastus voi vaatia tiettyjen osien esiin kaivamisen tai purkamisen.

Rakenteen mahdollisen muunlaiset heikkenemisen selvittämiseksi voidaan vaatia lisätoimenpiteitä.

Vuositarkastus suoritetaan

1.6. – 31.8. välisenä aikana.

Leikkipaikkatarkastusten ajankohdat:

- **1 toiminnallinen tarkastus 31.5. mennessä**
- **Vuositarkastus 1.6. 31.8. välisenä aikana**
- **2 toiminnallinen tarkastus 30.11. mennessä**
- **Yksi toiminnallinen tarkastus, mikäli kohteita otetaan talvi kunnossapitoon**

KANNUS

Juuret elämälle.

29 (35)

11.Huollot

Tarkastuksien lisäksi leikkipaikoilla tulee suorittaa säännöllistä huoltoa, joka sisältää ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä välineiden turvallisuuden ja toimivuuden säilyttämiseksi.

Tarkastuksen yhteydessä tehdään seuraavia huoltoja:

- ruuvien kiristys
- ulkonevien naulojen sisään lyöminen
- turva-alustat
- kumialustan harjaus
- turvahiekan tasoittaminen
- puuttuvien muovitulppien asentaminen

- keinut
- ylimääräisen ketjun katkaisu
- istuimen korkeuden säätö oikeaan korkeuteen
- istuimen ja / tai ketjun vaihto
- kuluneiden saakeleiden vaihto
- välineiden turva-alueella sinne kuulumattoman irtomateriaalin poisto
- rikkiäisten osien poisto, ellei se aiheuta vaaraa käyttäjälle

Muita säännöllisiä huoltotoimenpiteitä ovat mm:

- kiinnittimien kiristys ja tarvittaessa vaihto
- kuluneiden tai viallisten osien vaihto
- hitaus tai hitsien korjaus
- iskua vaimentavien alustojen huolto
- laakereiden voitelu
- irtomateriaalin lisääminen merkintään saakka
- pintojen huoltomaalaus
- sadevesikaivojen tarkastus ja tarvittaessa tyhjennyksen tilau

KANNUS

Juuret elämälle.

30 (35)

Korjaukset

Periaatteena on, että tarkastuksissa havaitut puutteet korjataan mahdollisuuksien mukaan heti tarkastuksen yhteydessä. Erityisen kiireelliset, vaaraa aiheuttavat viat korjataan heti. Mikäli vikoja ei saada heti korjattua, ne kirjataan ylös ja tehdään myöhemmin.

Korjaukset aikataulutetaan ja vastuutetaan siten, että kaikki vakavan onnettomuuden riskit korjataan ensin.

Kaikkia välineitä ei voida korjata samanaikaisesti eikä kaikkia puutteellisia välineitä ole mahdollista vaihtaa uusiin. Vaarallisesti viallinen eristetään käytöstä kunnes vika on korjattu. Kokonaan poistettavien välineiden osalta toimintatavoista sovitaan erikseen.

Talvi kunnossapito

Mikäli leikkipaikkoja otetaan talvi kunnossapitoon, on talvella niiden tarkastus ja kunnossapito tehtävä mahdollisuuksien mukaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin kesälläkin huomioiden talven erityisolosuhteet. Jos lunta tulee paljon, se luodaan välineistä pois. Jos jäätä pääsee kertymään portaille, se hakataan pois. Kulkuväylät hiekoitetaan. Toimenpiteiden periaate on, että talviajan olosuhteet eivät saa tehdä välineestä vaarallista. Talvi kunnossapito suoritetaan viikoittaisten tarkastusten yhteydessä.

Talvi kunnossapidettävien leikkipaikkojen välinevalinnoissa panostetaan materiaalien talvenkestävyyteen. Leikkipaikkojen tulee myös olla suunniteltu talvi kunnossapitoa ajatellen. Esimerkiksi välineiden sijoittelun tulee olla sellainen, että talvi kunnossapito voidaan suorittaa.

KANNUS

Juuret elämälle.

31(35)

Dokumentointi ja tiedonkulku

Kaupunginpuutarhurilla ei ole erillistä järjestelmää, joka toimisi työkaluna esim. tie- ja katuverkon tai alueiden hallintaan sekä kunnossapito- ja huoltotoimenpiteiden suunnitteluun, seurantaan ja raportointiin.

Leikkialueiden tiedot on tallennettu osittain tietokoneella ja kansioon.

- Ajan tasalla pito on suoritettu käsin.
- 3.10.1 Tarkastuslomakkeet
- Tarkastus lomakkeina on käytetty huoltopöytäkirjaa.
- Tiedot tallennettu, tietokantaan sekä kansioihin.
- 3.10.2 Tiedonkulku tarkastuksista ja korjauksista
- Vuositarkastuksessa ja toiminnallisessa tarkastuksessa tarkastuksen
- Suorittaja kirjaa lomakkeeseen havaitut puutteet.
- Lomakkeet viedään kansioihin odottamaan korjaustoimenpiteitä.

Dokumenttien säilytys

Lomakkeet säilytetään kansioissa ja osittain tietokoneella.

Leikkipaikkojen tarkastustiedot tulee säilyttää vähintään 10 vuotta korvaustilanteiden varalta.

Välinevalmistajien tarkastus-, huolto- ja ylläpito- ohjeet, varaosaluettelot nimikenumeroin, välineiden tarkastus- ja testaustodistukset, leikkipaikan suunnitelma sekä käyttöönottopöytäkirja tulee säilyttää kansioissa tai tietokoneelle skannattuna.

Infotalut

Kevään 2015 aikana tarkastusten yhteydessä asennetaan infotalut joissa on, leikkikentän nimi ja osoite sekä ylläpitäjän nimi ja yleinen hätänumero.

Meillä ei ole erikseen päivystystä eikä varallaolo systeemiä leikkikentillä tapahtuvaa ilkivaltaa vastaan.

Asiakaspalautteet pyritään hoitamaan mahdollisuuksien mukaan.

KANNUS

Juuret elämälle.

32 (35)

12. Turvallisuussuunnitelma

Omavalvontajärjestelmän seuranta ja päivitykset

Omavalvontajärjestelmän raportteja on tarkoitus päivittää vuosittain mahdollisen henkilökunnan kanssa. Päivitykseen voisi osallistua perhepäivähoitajien edustajat, koska he ovat ehkä suurin käyttäjäkunta? Järjestelmän toiminnan kannalta pitäisi olla järjestelmän päivityksestä vastaava henkilö. Omavalvonta järjestelmä ja turvallisuusasiakirja Lähetetään 2015 kevään aikana perhepäivähoitotoimistoon kommentoitavaksi.

Viranomaistarkastukset

Leikkipaikkojen viranomaisvalvonnasta vastaa Kokkolan Kaupunki, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto. Tarkastuksiin kaupungilla ei ole omaa lomaketta. Terveysinsinöörit kirjoittavat tarkastuskohteista Tarkastuskertomuksen.

Onnettomuuskirjanpito ja riskien arviointi

Kaupungin tulee pitää säännöllistä onnettomuuskirjanpitoa tapahtuneista onnettomuuksista ja läheltä piti – tilanteista. Kirjanpidon perusteella voidaan suunnitella ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä onnettomuuksien välttämiseksi. Läheltä piti/onnettumus tilanteessa ota yhteys Kannuksen Kaupungin puutarhuriin. Näin voitaisiin hyödyntää onnettomuuskirjanpitoa säännöllisesti. Ns. työryhmä kokoontuisi kaksi kertaa vuodessa ja kävisi läpi tapahtuneet onnettomuudet ja

läheltä piti – tilanteet. Tapausten perusteella analysoidaan, minkälaisissa välineissä ja millä leikkipaikoilla onnettomuuksia sattuu eniten ja pohditaan, minkälaisilla keinoilla onnettomuuksia voitaisiin ehkäistä. Kokouksissa myös

KANNUS

Juuret elämälle.

33 (35)

sovitaan tarvittavien toimenpiteiden toimeen panemisesta, vastuista sekä aikataulusta. Samoissa kokouksissa voidaan käydä läpi myös muut viranomaisvalvontaan liittyvät asiat.

Onnettomuuksilta tiedottaminen

Leikkipaikoilla tapahtuneista onnettomuuksista tiedotetaan tuoteturvallisuusviranomaisille yhteisissä kokouksissa. Vakavammista onnettomuuksista tulee ilmoittaa heille myös Turvatekniikan keskuksen lomakkeella. Vakavimmista leikkivälineissä sattuneista onnettomuuksista tai läheltä piti –tilanteista tulee toimittaa tieto välinevalmistajalle.

Jos leikkivälineessä on vakava turvallisuuspuute, tulee myös selvittää, missä muissa paikoissa samaa välinettä on, ja tehtävä korjaukset tarpeen mukaan myös niihin.

Yleisten alueiden päivystystoiminta

Yleisten alueiden kunnossapitoon ja turvallisuuden varmistamiseen kuuluu minimivalmius korjaustöiden tekemiseen myös virka-ajan ulkopuolella.

Talvi kunnossapitokaudella 1.11. – 30.3. katujen alueiden alueurakkasopimuksiin on kirjattu velvoite järjestää varallaolo kunnossapitotöitä varten. Velvoite koskee myös yksityisiä alueurakoitsijoita.

Kesä kunnossapitokaudella ei ole varallaolo järjestelmää määritelty.

Yleisten alueiden kunnossapidossa ei ole varallaolo järjestelmää.

Asiat on hoidettu tapauskohtaisesti.

Palvelukäyttäjien ohjeistus

Jokaiselle leikkipaikalle on tarkoitus sijoittaa opastaulu, johon on merkitty yleinen hätänumero, leikkipaikan nimi ja osoite sekä huoltohenkilön nimi.

KANNUS

Juuret elämälle.

34 (35)

Kunnossapitohenkilökunnan ohjeistus

Leikkipaikkojen kunnossapitäjät perehdytetään omavalvontajärjestelmään ja sitä kautta yleisen turvallisuuden ylläpitoon leikkipaikoilla. Perehdytys tulisi järjestää vuosittain pidettävässä omavalvontajärjestelmän päivitys kokouksessa, jonka järjestää kaupungin puutarhuri.

Suunnittelijoiden ja rakentajien ohjeistus

Leikkipaikkojen suunnittelussa noudatetaan aiheesta laadittuja standardeja ja leikkivälineiden, rakenteiden, turva-alustojen ja turva-alueiden tulee olla standardien mukaisia. Standardeista voidaan poiketa, mikäli turvallisuudesta ja suunnitelman toimivuudesta voidaan muutoin varmistua ja ratkaisu on tilaajalla hyväksytty. Rakentamisen aikana tulee noudattaa leikkipaikkastandardeja, välinevalmistajien ohjeita, työkohteeseen liittyviä työselityksiä ja mahdollisia muita asiakirjoja sekä Kannuksen Kaupungin laatimia työturvallisuusohjeita. Työaikaiset suunnitelman muutokset tai lisäykset hyväksytetään sekä kohteen suunnittelijalla että työn tilaajalla.

13. Tietolähteet ja yhteystiedot

Tietolähteet:

Turvallisuusstandardi SFS-EN 1176-7: Leikkivälineet ja turva-alustat, ohjeita asennuksesta, tarkastuksesta, huollosta ja ylläpidosta. Vahvistettu 8.9.2008. Suomen Standardisoimisliitto SFS.

Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta 30.1.2004/75 25.9.2013 41

Junttila E (toim.) 2009 Toimiva, kestävä ja turvallinen leikkikenttä Viherympäristöliitto ry.

<http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kuluttajaturvallisuus/Palveluiden-turvallisuusvaatimuksia/Leikkikentat/>

KANNUS

Juuret elämälle.

35 (35)

http://www.tukes.fi/Tiedostot/Kuluttajaturvallisuus/KuTu_valvontaohjelma_2015-2019.pdf

Kannuksen Kaupungin Internet-sivut <http://www.kannus.fi/>

Yksittäisten kuluttajine omakotitalojen ja kesämökkien pihoiden tarkoitettuja leikkikenttävälineiden turvallisuus määräytyy lelujen turvallisuudesta annetun lain (1154/2011) ja sen nojalla annetun VNA:n lelujen turvallisuudesta (1218/2011) sekä lelujen turvallisuutta koskevien standardien perusteella. Tällaisia välineitä koskevat turvallisuus- ja rakenteelliset vaatimukset ovat vaatimattomampia kuin yleiseen käyttöön tarkoitettujen leikkikenttävälineiden.

Siksi ns. kotikäyttöön tarkoitettuja leikkivälineitä ei pidä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joissa käyttö on kovaa esim. yleisille leikkikentille ja asunto-osakeyhtiöiden pihoiden.

Yhteystiedot:

Tekninen johtaja	Johanna Vakkuri	p. 044 4745 250
Mittausteknikko	Matti Salmela	p. 044 4745 247
Puutarhuri	Seija Paavola	p.044-4745466
Ympäristösihteeri	Samuli Riihijärvi	p. 044 4745 249